

svoji seji s tem vprašanjem ter je sklenil prav odločne korake.

— Nesreča na parniku. V Gradcu imajo nekaj časa za vožnjo po Muri dva mala parnika, o katerih se je tam že mnogo pisalo. Minulo nedeljo popoldne prepeljava eden parnikov „Stirija“ imenovan, po Muri, na brodu bilo je 21 ljudi, kar odreče stroj, parnik žene narastla Mura po vodi doli brez krmila, razbije se na kozi mostu in ljudje so naenkrat vsi v dereči vodi. Pravijo da se jih je 14 rešilo, 7 oseb pa je vtonilo. Sedaj je vlada hitro prepovedala vožnjo tudi še z drugim parnikom.

— Trijaci ledeniki minuli so v veliki gorkoti brez škode za sadje, vinograd in polje.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V petek večer dognala je zbornica poslancev razpravo o državnem proračunu za tekoče leto. S tem je bila rešena glavna naloga zadnjega dela letošnjega zasedanja in od onega dneva naprej vrše se razprave o manjših, izrekoma obrtnijstvu in pa davkoplačevalcem v olajšavo namenjenih postav. Izrekoma je zakon o varstvu znamk za obrtnijske izdelke velevažen za vse stroke obrtnijstva. Dalje je bilo rešiti vprašanje, kako postopati pri posvetovanji novega kazenskega zakona, izrekoma to, ali naj se ta predlog izroči posebnemu, stalno delujočemu odseku. — Stranke zbornice bile so različnega mnenja, večinoma čuli so se glasovi proti stalnemu odseku, pa beseda pravosodnega ministra odločila je za stalni odsek, — dalje je minister iz nekega osebno-stvarnega razloga zagovarjal število 18 členov, toda zbornica izrekla se je za manjše število 15 členov. — Sklepu za sestavo stalnega odseka pritrđiti mora tudi gosposka zbornica in potrebuje tak sklep najvišjega potrjenja. Izmed slovenskih poslancev bode člen stalnega kazensko-zakonskega odseka dr. Ferjančič, drugi člen izmed Hohenwartovega kluba bode tirolec, višje sodnije svetovalec Neuner, Lichtensteinov klub pošlje vanj dr. Ebenhoch-a, češki klub odpošlje: višje sodnije svetovalca Hajeka, kateri bo bržčas odseku načelnik, dalje dr. Dostal in dr. Zucker, ki je vseučilišni profesor v tej stroki; — poljski klub baje odpošlje v ta odsek gospode: dr. Madejski, dr. grof Pininski in Mahalski; — deseto mesto pripada po dogovoru enemu izmed malih klubov ali divjakov in govori se, da je za to namenjen dr. Pattai. Ostalih 5 mest pripada levici, izmed katere se kot kandidati imenujejo dr. Herbst, dr. Kopp in Tomaščuk.

Izmed davkovskih predmetov pa sedaj ne pride ničesar na vrsto in to ne olajšava glede hišnega davka in ne ona zarad pristojbin. Zakrivili so to oni gospodje, ki si hočejo pri volilcih pridobiti posebnih zaslug s tem, da zahtevajo tolike polajšave, kakoršnih

finančni minister sedaj še nikakor ne privoli in privoliti ne more, ako noče zopet gospodariti s primanjkljajem in pa z najemanjem dolgov.

Takih gospodov pa je zelo veliko na levici, ki nočejo, da bi sedanja večina sklenila kaj polajšav za davkoplačevalce, — pa so taki kratkovidneži tudi na desnici, katerim pogled ne presega dolžine nosa.

Volitve v delegacije vrše se danes večer in je za delegata Kranjske odločen grof Hohenwart, za namestnika pa Šuklje.

V gosposki zbornici prišel je včeraj na dnevni red v prvo branje nov šolski zakon. Razgovor po opravljenem redu gosposke zbornice pri prvem branji ni dopuščen, zato se je ta vladni predlog le tihoma oddal za to odločenemu odseku.

Poročilo o državnem proračunu pride v gosposki zbornici, kakor se čuje tudi še ta teden na razgovor in bo gotovo sprejet nespremenjen po sklepih zbornice poslancev.

Vse to kaže, da bode zborovanje državnega zbora pretrgano v malo dneh.

Zbornica poslancev imela bode, kakor se sploh sodi svojo zadnjo sejo jutri v četrtek.

Veliko vriša napravlja tukaj beg kneza Sulkovskega iz blaznice. Knez bogat, je tako neizmerno trosil denar, da se mu je že zavolj tega odrekaval zdrav razum, lahkoživstvo je vrh tega še bolj oslabelo njegovo telo in duševno zmoglost, tako da mu je pristojno oblastvo odvzelo pravico prostega razpolaganja, mu postavilo varuha ter ga spravilo v zavod za umobolne.

Osebam, pri katerih je knez potratil mnogo denarja, bilo je žal po prejšnjih lepih časih, ter so ga tihoma in skrivej odpeljale iz bolnice. Soproga knezova obljubila je 500 gld. darila onemu, ki pove, kje imajo kneza skritega. Policija našla je nekaj sledu, toda beguna samega še nima v rokah.

O novih šolskih zakonih, katere je predložil minister Gautsch državnemu zboru je obsodba zelo soglasna in za sedaj je le toliko gotovo, da pred jesenom ne pride ne ena ne druga v razpravo. Nekateri krogi sodijo, da sploh ne pridejo v razpravo, temveč, da minister Gautsch po tolikih dokazih izredne svoje spretnosti, nezadovoljne storiti vse ljudske zastopnike, zapusti ministerstvo in napravi prostor boljšemu nasledniku. Slovenci gotovo ne bomo pretakali solz, ako se to vresniči.

Nemška. — Železno roko nemškega kanclerja Bismarka, zadel je težak udarec, on, ki se toliko bavi s socijalnimi vprašanji, on ki hoče nemško obrtnost in pridelovanje postaviti na tla neodvisnosti nasproti unanjim državam, moral je doživeti te dni, da se pokaže silno odvisnega od lastnih nemških podzemeljskih delavcev v porenskih premogokopih. Blizo 100.000 delavcev v premogokopih odpovedalo je delo zahtevajoč boljše plačo in skrajšanje časa za delo. Kakor povsod, ni se tudi tukaj dopustilo, da bi sploh kedo smel na delo,

vojaštvo poseglo je vmes z veliko silo, in štelo se je več mrtvih in ranjenih.

Minister za notranje stvari podal se je v porenske dežele, da bi posredovaje med delavci in lastniki premogokopov grdo homatijo zopet spravil v red, ker vse večje tovarne morajo delo ustaviti, ako en teden ne dobe premoga, tako se je zgodilo v Krup-ovi tovarni, kjer lijejo topove za vse države, enako se čuje, da bodo morale nekatere železnice ustaviti promet, ker nimajo s čem kuriti. —

Ministrovo posredovanje do sedaj ni imelo uspeha, ampak nasprotno se je še celo pomnožilo število delavcev, ki so odpovedali delo, edino kar se je moglo zadnje dni zabraniti, je bilo to, da se vojaštvo z delavci nič več sprijelo, — ni pa znano, komu gre zasluga za to. Tudi cesar in Bismark imela sta že posvetovanje zaradi tega za Nemško perečega vprašanja. In čudno pripeti se to, da ima Nemška krvav domač boj v trenutku, ko dela velikanske priprave za sijajen sprejem laškega kralja Humbert-a, ki pride v goste na Nemško dne 20. t. m.

Nemškemu ministru Herfurthu se je posrečilo uglasiti pot za sporazumljenje mej rudarskimi delavci in delodajalci. Obe stranki bode izvolili pooblaščenca, ki se bodo v zvezi z vladnimi zastopniki sestavili v nekako razsodišče. Dognano je, da pri tem delavskem gibanju niso vplivali anarhisti, kar je razvidno tudi že iz prijaznosti meščanov nasproti strajkovcem. V Bohomu so vojaki tudi nedolžne ranili. Zaradi tega se je pričela stroga preiskava.

Francoska. — Razstava v Parizu ponaša se sedaj, prve dni, povoljno. Na dan prihaja tje obiskovalcev po 150.000 in več, tudi nad 200.000 in videti je da se bodo Francozi znali tolažiti, ako prav večina evropskih držav pri razstavi in pri njenem odtvorjenju ni bila zastopana uradno. O Boulanger-ju poroča se z Londona, da se mu vendar beg s Francoske telesno ni kaj prav prilagel, govori se, da resno boleha in umevno je to, ker na tem ni dvomiti, da je z begom, — malomožatim strahom za svojo osebo, zgubil veljavo pri vsih ponosnih, in taki so, Francozih. To je bolezen njegova, ker čuti, da je postal nemogoč za vso prihodnost.

Nížezemsko. — Že pred meseci umirajoč proglašen kralj okreval je zopet toliko, da je odpadel uzrok za namestovalno vladarstvo. Videti je, da je starega onemoglega kralja za nekaj tednov ojačila ljubosumnost proti so-progi kraljici in pa proti vladarskemu nasledniku vojvodu Nassau-skemu v Lucksenburg-u.

Nesrečen je bil baje bolni kralj zato, ker se je vladarstvo doma in v Lucksenburgu pozdravilo z običajnimi izrazi veselja in osrečenja. Peklo ga je, da se še za čas njegovega življenja nasledniki njegovi po-

zdravljajo in za to je porabil prve trenutke zboljšanega zdravja v to, da se zopet sam pokaže gospodarja v svojem kraljestvu ter poskusi ali njemu ni več mogoče za se ogreti si srca podanikov svojih.

Slučaj da ravno spolnuje 40. leto svojega vladanja, poda mu priliko obrniti se oklicom do svojih narodov. V tem oklicu pravi:

Nadejam se, da mi bode ljudstvo moglo potrditi, da sem spolnil svoje obljube dane pri nastopu prestola. Vem, da mi je bilo moje ljudstvo zvesto v časih veselja in žalosti. Vedno sem se trudil za blagostanje dežele. Z živo hvaležnostjo proti Bogu, oziram se na preteklost; blagoslov božji vtrdil je staro zvezo med Oranijanci in Nížezemskim, slavnostni dan prosim za enak blagoslov za prihodnost moje hiše in mojega ljudstva. Spominj na preteklost je poročstvo za prihodnost Oranijancev in pa Nížezemske, ki so po milosti Božji složni, močni in prosti.“

Na ta oklic kraljev odgovorilo bode ljudstvo v adresah, s katerimi bode kralj zadovoljen — potolažen.

Bavarska. — Bolezen matere kraljičine postaja bolj in bolj nevarna, moči pojemajo silovito in kaže se, da so prizadeti krogi pripravljeni na skrajno. Sveti oče poslal je materi kraljici svoj blagoslov brzojavno.

Bolgarska. — Knez Ferdinand porabil je zopet priliko, ko se je pričela zgradba železnice pri Burgas-u, da je javno izrekel besedo c gmotnem napredku in mirnem razvoju Bolgarske, ni sicer imel poleg sebe uradnih zastopnikov unanjih držav in zato je minister nagovoril časnikarje, zastopnike unanjih javnih glasil, naj nepristransko to osvedočijo pred svetom. Živela prosta neodvisna Bolgarska, bil je konečni klic knezov.

Črna gora. Knez odpeljal se je s svojim sinom v ponedeljek preko Dunaja v Petrograd.

Žitna cena

v Ljubljani 13. aprila 1889.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 83 kr. — banaške 6 gold. 80 kr. — turšice 5 gold. 30 kr. — soršice 5 gold. 80 kr. — rži 4 gold. 50 kr. — ječmena 4 gold. 33 kr. — ovs 3 gold. — kr. — ajde 4 gold. 33 kr. — ovs 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 41 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 11. aprila.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.